

kræve en større Plads, end Bogens 400 Sider giver. Forfatteren har ønsket i spredte Træk at give en populær Skildring af de Lande og de Folkeslag, der igennem saa mange Tider har sysselsat Evropa og været dets »uroelige Hjørne«.

Efter en kort Skildring af Naturforholdene i Balkan og den Indflydelse Landets delvis vanskelige Tilgængelighed har haft ved Kolonisering og Indvandring udefra, gaar Forfatteren over til at omtale Roms og senere Byzanz' Herredømme. Man følger med Interesse Skildringen lige fra Oldtiden, hvor romersk Kultur satte sit Præg ogsaa paa Balkanlandene, hvorom talrige Oldtidsfund i vore Dage fortæller og til Folkevandringens urolige Tider og Byzanz' Glanstid og Fald. Kapitlet om Nordboernes Ophold og krigerske Virksomhed i Byzanz samt Paaavisningen af den kulturelle Betydning, dette havde for Norden læses ligeledes med Interesse.

Efter en Redegørelse for Osmanernes Afstamning skildres kort deres Sejr over Byzanz og senere blodige Herredømme over Balkanlandene. I Slutningskapitlerne omhandles Ruslands og Østrig-Ungarns Balkanpolitik og den stadig voksende Spænding, der tilsidst førte til Verdenskrigens store Drama.

Bogen er udarbejdet paa Grundlag af omhyggelige Studier, hvad ogsaa de talrige Noter og Kildehenvisninger antyder. For den Læser, der paa en nem og underholdende Maade ønsker at faa et godt Kendskab til Forholdenes Udvikling i Balkanlandene fra de ældste Sider og til vore Dage, er Bogen et værdifuldt Middel. Bogen er forsynet med en Del gode Illustrationer. G.

Med Telt og Husbaat i Kashmir af C. W. Rubenson. (Steenske Forlag. Kristiania.)

Forfatteren skildrer paa 114 Sider en Rejse, han sammen med sin Hustru har foretaget fra Calcutta ind i Kashmir. Kvikt og vittigt fortæller han om deres Smaaoplevelser og giver samtidig en flygtig Skildring af Byer og Egne, de passerer, og Mennesketyper, de møder. Teksten er ledsaget af gode Illustrationer.

Man følger Ægteparret pr. Bane til Rawal Pindi og derfra med forskellige andre Befordringsmidler eller til Fods over Murree til Srinagar, Hovedstaden i Kashmir, en malerisk By ved en Flod, der er eneste Færdselsaare, og hvor Bopælene angives ikke efter Gade, men efter Bro Nr. 1, 2 o. s. v.

Paa Rejsen fra Srinagar bliver der ved Sonamary Anledning til en lille Bjergbestigning, hvor

Forfatteren naar en Top paa 16000 Fods Højde, som han stolt erklærer for »sin Top«, altsaa næsten en liden norsk Terrainvinding.

Videre gaar Rejsen op ad gennem mere og mere vanskeligt Terrain til Panji Tarni med Fjeldet af samme Navn og til Amarnath-Hulen, et af Hinduernes allerhelligste Steder, der ved de aarlige Fester besøges af Titusinder af Pilgrimme med Maharajahen i Spidsen.

Efter denne Ekspedition gaar det atter nedad over Pahlgam til Sletten forbi Landsbyer, hvis Nærværelse røbes ved deres Stank af Urenlighed, og endelig tilbage til Srinagar, hvor de rejsende efter det lange Fravær under primitive Forhold nyder den relative Komfort paa Hotellet.

De lejer nu en Husbaad med tilhørende fladbundet Robaad og Køkkenbaad samt Besætning, 3 Mænd med deres Koner og Børn i Tilgift, der alle boer i Køkkenbaaden, medens Herskabet forbeholder sig Husbaaden. Denne rummer foruden en aaben Veranda med Lænestole m. m.: Salon, Spisestue, 2 Soveværelser og Bad. En komfortabel og billig Sommerbolig, 60 Kroner maanedlig for Baadene og Lønninger til Folkene, hvoraf den ene var en ren Mesterkok, der for godt 2 Kr. pr. Dag sørgede for glimrende Forplejning.

Efter en Udflugt i den flydende Villa til Ganderball ender de i Srinagar, hvorfra de til Slut foretager en Rotur til den vakre »Dhal Lake« med de »flydende Haver«: Flaader lavet af Grene og Vandplanter og dækket med Dynd, paa hvilke Befolkningen dyrker Grøntsager, Meloner og Tomater. De roer gennem tætte Tæpper af blomstrende Lotusplanter og flyder henover krystalklart Vand, hvor guld- og sølvglinsende Smaafisk piler rundt mellem bregneagtige Planter. Langs Bredden: Landsbyer, Haver, dyrkede Sletter og Højder og rundt om og op over det hele en Mur af vældige Snefjælde et Billede af Kashmir, den grønne Dal og de hvide Tinder, »Smaragden indfattet i Perler« som Digterne siger. V. Teisen.

Dr. Frits Holm: »My Nestorian Adventure«. 335 S. med Illustrationer, (Flemming H. Revel, New York).

Denne Bog omhandler Forfatterens Rejse til den gamle Hovedstad Sian-fu i Provinsen Shensi i det nordvestlige Kina, hvor Nestorianerstenen findes, hans Erhvervelse af en tro Kopi af dette berømte Mindesmærke om den første kristne Mission i Kina

og Kopiens senere Skæbne, indtil den sluttelig havnede i Lateranpaladset i Rom.

Forfatteren skildrer livligt, og ikke uden Humor sin Rejse med dens forskellige Oplevelser og Genvordigheder først i en kinesisk Husbaad paa den store Kanal og derefter i Karre eller paa Muldyr-ryg ad de kinesiske Karavanveje, men uden større Sidespring i Fortællingen, saa noget egentlig nyt om Landet og dets Forhold udover, hvad der møder Forfatteren paa Rejsen, giver Bogen ikke. Det har dog neppe heller været Forfatterens Tanke at give en indgaaende Beskrivelse af kinesiske Forhold, men snarere at udbrede Kendskabet til Nestorianerstenen, hvoraf der som bekendt findes en Afstøbning paa det kongelige Bibliothek i København.

Kapitlerne, der omhandler Nestorianerstenen, er da utvivlsomt ogsaa Bogens betydeligste og kan læses med største Interesse af enhver, der ikke i Forvejen er bekendt med dette Monuments Historie. — Bogen giver to forskellige Oversættelser af den vidunderlige, udhuggede Indskrift paa Stenen, der begyndende med Skabelsen, fortæller om de første Mennesker og det godes Princip, der i Begyndelsen var det ene ledende, indtil Fordærvelsen kom ved Fristelsen og Syndefaldet, om Bestræbelserne i mange efterfølgende Aarhundreder for at komme til Klarhed over Tilværelsens Principper og Maal, indtil sluttelig Gud gennem Kristus tændte det sande Lys for Menneskene. — Derefter følger Beretningen om den hellige Mand Olopon fra Syrien, der ankom til Kina i Aaret 635 medbringende de hellige Bøger og om, hvorledes den regerende Kejser Taitung efter at have ladet Bøgerne oversætte og overbevist sig om Renheden og Sandheden af den nye Religion gav Befaling til dens Udbredelse. Herom beretter Indskriften videre indtil Aaret 781, da Nestorianermonumentet blev fuldført.

Bogen slutter med at berette, hvorledes Dr. Holm efter sin Ankomst til New York med Stenen »ved Velvillie« fik denne foreløbig opstillet i Metropolitan Museum of Art i New York, hvorpaa der fulgte en lang Række af Forhandlinger med Archæologer, Sinologer og andre interesserede om at erhverve Stenen for National Museum i Washington. Forhandlingerne løb imidlertid alle ud i Sandet, og Stenen vilde derfor sandsynligvis endnu den Dag i Dag have staaet paa sin midlertidige Plads i Metropolitan Museum, hvis ikke efter 8 Aars Forløb Museets nye Direktør en skønne Dag havde

erklæret, at nu behøvede han Pladsen for noget andet! Hvorpaa Dr. Holm resolut pakkede sin Sten ind og sejlede med den til Rom, hvortil han sikkert ankom trods Udervandsbaade, Miner og andre Farer. — Det var i Aaret 1916. — Her blev Nestorianerstenen tilbudt og modtaget af Paven, som lod den opstille i Lateranpaladset, hvor den har fundet sin forhaabentlig endelige og en til dens Betydning for den kristne Kirkes Historie svarende værdig Plads.

Forfatteren, der er dansk, har i 1918 holdt Foredrag i »Geografisk Selskab« om sin Ekspedition.

A. G.

Afrikanske Jagter af Knut Dahl: (Cappelens Forlag. Kristiania.)

Forfatteren fik i 1893 af Kristiania Universitet overdraget det Hverv at foretage en Samler- og Forskerrejse til Sydafrika og Australien. Rejsen strakte sig over 3 Aar, hvoraf 1 Aar i Natal og Zululand.

Den foreliggende Bog er ifølge Forordet i det væsentlige et Optryk af 1. Del af en Beretning om Rejsen, udgivet 1897 under Titelen »Dyr og Vildmand«, dog med nogle Forkortelser og Udeladelse af Steder, der ikke længere svarede til de nuværende Forhold.

Som sidstnævnte Titel antyder, omhandler Beretningen baade Dyr og Mennesker; men heller ikke den landskabelige Del af Naturen er glemt. Forfatteren har Jægerens og Friluftsmenneskets Sans og Blik for Naturen og tillige Evnen til levende og ofte med Lune at skildre, hvad han ser og oplever. Man faar et udmærket Billede af det rige Dyreliv i Luften, paa Jorden, i Vandløb og Søer, en træffende Skildring af de indfødtes Karakter og Levevis; poetisk og stemningsfuldt fortæller han om den afvekslende Natur med dens rige Flora, de stille Floddale og Halvtropens maaneklare Nætter »da intet sover og alt er Lyd«.

Indflettet i disse Skildringer faar man Beskrivelser af Rejsen gennem vejløst Terrain i Oksevojn, til Hest eller til Fods, de forskellige Oplevelser af mere eller mindre behagelig Art og Maaden, hvorpaa de forskellige Dyr jages, lige fra Flodheste og Krokodiller til den mindste Fugl. Det hele samlet til en smuk og interessant Beretning, som ikke blot Jægere og andre Fagmænd, men ogsaa det store Publikum vil have Glæde og Udbytte af at læse.

Bogen indeholder et Kort over Rejseruten og en Del Billeder i Teksten.

V. Teisen.